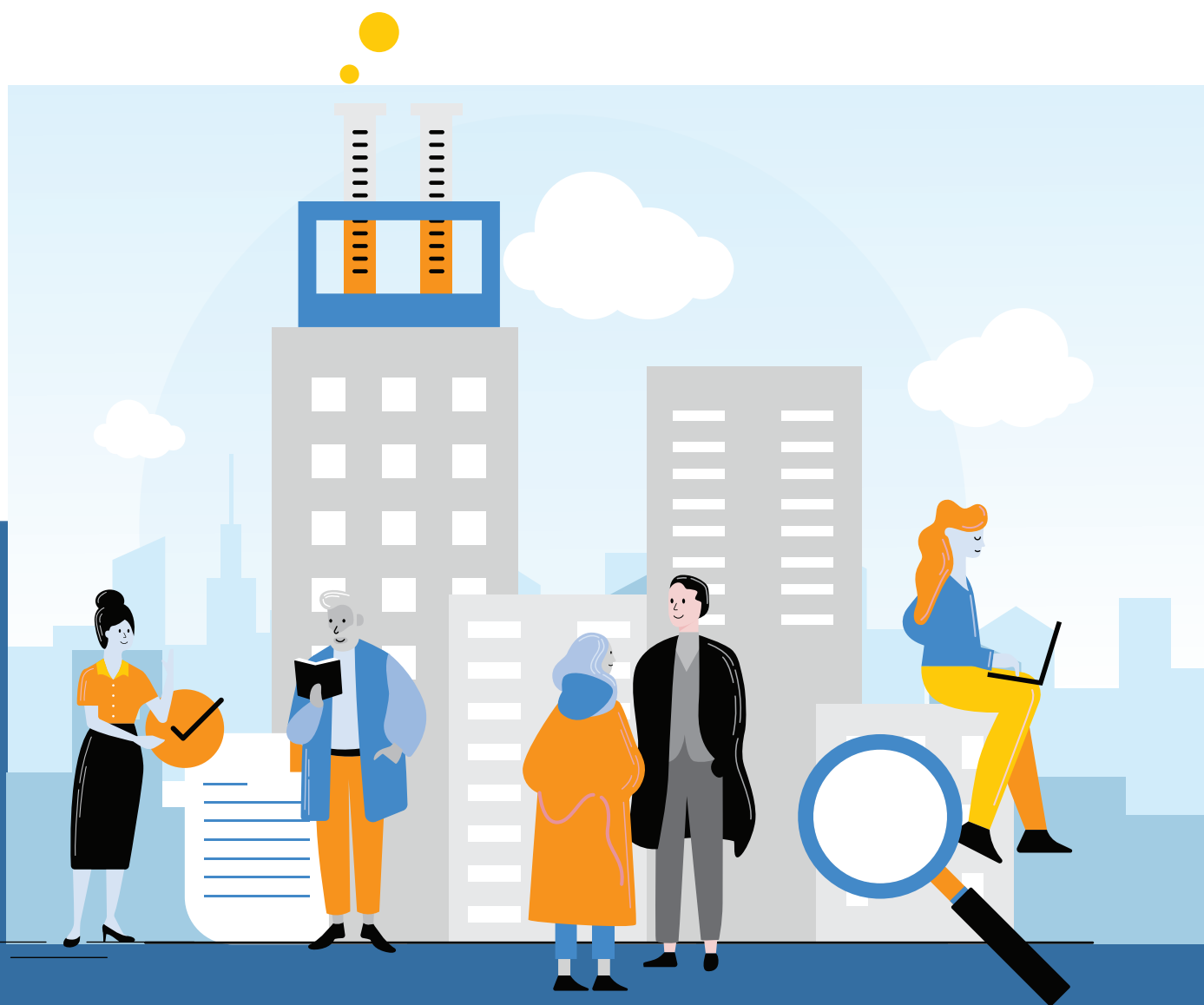

ГЕНДЕРНИЙ ПРОФІЛЬ

Чернігівська область

ОФІС ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТА ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Публікацію підготовлено в рамках проекту ООН Жінки «Гендерна рівність у центрі реформ, миру та безпеки» за фінансової підтримки Уряду Швеції.

Офіс ООН Жінки в Україні висловлює вдячність Службі Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України за участь у підготовці публікації серії гендерних профілів областей України. Інформацію надано обласними державними адміністраціями та Київською міською державною адміністрацією на доручення Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України.

Висловлені у цьому виданні погляди не обов'язково відображають позицію структури ООН Жінки, Організації Об'єднаних Націй та будь-якої з її асоційованих організацій.

Надруковано за фінансової підтримки Уряду Швеції.

ООН Жінки є структурою ООН, яка працює над питаннями гендерної рівності та розширенням прав і можливостей жінок. Світовий лідер у питаннях, які стосуються жінок та дівчат, організація ООН Жінки була заснована з метою покращення реалізації їх потреб у всьому світі.

ООН Жінки підтримує держави-члени ООН у встановленні світових стандартів для досягнення гендерної рівності та співпрацює з представниками урядів і громадянського суспільства щодо розробки законів, стратегій, програм та послуг, необхідних для реалізації цих стандартів. Організація виступає за рівноправну участь жінок у всіх аспектах життя і зосереджується на п'яти пріоритетних цілях: зростання лідерства жінок та їх активна участь у процесах розвитку; боротьба з насильством щодо жінок; залучення жінок до всіх аспектів у процесах розбудови миру та безпеки; розширення повноважень жінок в економічній сфері; надання пріоритетності питанням гендерної рівності в державному плануванні та бюджетуванні. Окрім того, ООН Жінки координує та підтримує систему ООН у питаннях покращення ситуації з гендерною рівністю.

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

Жінки складають більше половини населення області - 54,5%, а також більшість як у міських поселеннях - 54,4%, так і в сільській місцевості – 54,7%. Загалом по області кількість чоловіків переважає кількість жінок у віковій групі 0-39 років, починає знижуватись у віці 40-44 роки, а вже у віковій групі 70 років і старше жінки становлять 71,9%.

Станом на I півріччя 2018 р. середній вік чоловіків становив 40 років, жінок – 46,4 роки. Він збільшився і у жінок, і у чоловіків на 0,4 роки порівняно з 2015 р. У сільській місцевості середній вік жінок і чоловіків вищий, ніж у міських поселеннях (на 5,6 р. і 3,2 р. відповідно).

Середня очікувана тривалість життя чоловіків на 10,9 років менше, ніж у жінок: 66,2 р. проти 77,1 р. (2017 р.). Спостерігалась різниця між сільською місцевістю та міськими поселеннями: у чоловіків - 4,7 р., у жінок – 2,1 р. на користь міських поселень

РОЗПОДІЛ ПОСТІЙНОГО НАСЕЛЕННЯ ОБЛАСТІ ЗА СТАТТЮ, ВІКОМ ТА ТИПОМ ПОСЕЛЕННЯ (станом на 01.01.2018 р.)

(осіб)

Вік (років)	Міські поселення та сільська місцевість			Міські поселення			Сільська місцевість		
	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки
Всього	1011536	459621	551915	652194	297187	355007	359342	162434	196908
0-4	43889	22331	21558	29278	14934	14344	14611	7397	7214
5-9	50061	25586	24475	33472	17135	16337	16589	8451	8138
10-14	44416	22706	21710	29554	15154	14400	14862	7552	7310
15-19	40386	20774	19612	25169	12923	12246	15217	7851	7366
20-24	48226	24642	23584	29363	14976	14387	18863	9666	9197
25-29	71682	36737	34945	46195	23381	22814	25487	13356	12131
30-34	86442	46125	40317	63834	33578	30256	22608	12547	10061
35-39	72218	36778	35440	54364	27490	26874	17854	9288	8566
40-44	70339	33730	36609	49151	23175	25976	21188	10555	10633
45-49	68233	32483	35750	44567	20485	24082	23666	11998	11668
50-54	69789	32227	37562	45225	20027	25198	24564	12200	12364
55-59	77746	34100	43646	50331	21017	29314	27415	13083	14332
60-64	71623	29827	41796	47188	18765	28423	24435	11062	13373
65-69	63501	24292	39209	41454	15531	25923	22047	8761	13286
70-74	34783	11793	22990	21150	7405	13745	13633	4388	9245
75-79	44614	12680	31934	21492	6428	15064	23122	6252	16870
80-84	27759	7339	20420	12051	3256	8795	15708	4083	11625
85-89	16717	3684	13033	5666	1211	4455	11051	2473	8578
90-94	7319	1390	5929	2152	294	1858	5167	1096	4071
95-99	1568	332	1236	392	22	370	1176	310	866
100 і старше	225	65	160	146	0	146	79	65	14

СЕРЕДНІЙ ВІК ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ ЗА ТИПОМ ПОСЕЛЕНЬ (станом на I півріччя 2018 р.)

(років)

	Міські поселення та сільська місцевість			Міські поселення			Сільська місцевість		
	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки	обидві статі	чоловіки	жінки
2015	43,1	39,6	46	41,2	38,3	43,6	46,5	42,1	50,2
2016	43,2	39,7	46,1	41,4	38,4	43,8	46,5	42,1	50,1
2017	43,3	39,8	46,2	41,6	38,6	44,1	46,4	42,1	50
2018	43,5	40	46,4	41,9	38,9	44,4	46,4	42,1	50

СЕРЕДНЯ ОЧІКУВАНА ТРИВАЛІСТЬ ЖИТТЯ ПРИ НАРОДЖЕННІ ЗА СТАТТЮ ТА ТИПОМ ПОСЕЛЕНЬ (станом на 01.01.2018 р.)

(років)

	Обидві статі	Жінки	Чоловіки
Міські поселення та сільська місцевість			
2014	70,1	76,4	63,9
2015	70,2	76,1	64,4
2016	70,7	76,6	64,8
2017	71,2	77,1	66,2
Міські оселення			
2014	71,3	76,7	65,6
2015	71,8	76,8	66,4
2016	71,8	76,7	66,5
2017	72,4	77,5	66,9
Сільська місцевість			
2014	67,2	75,1	60,7
2015	66,8	74,1	60,6
2016	68	75,6	61,6
2017	68,3	75,4	62,2

ЗАЙНЯТІСТЬ ТА БЕЗРОБІТТЯ

Відсоток економічно активних чоловіків більше на 7,2 за відсоток економічно активних жінок у 2017 р. Кількість економічно активних жінок зменшилась у 2017 р. порівняно з 2014 р. на 10,5%. Кількість економічно активних чоловіків зменшилась за цей же період на 4,7% (зі зростанням у 2016 р. на 4,3% порівняно з 2014 р.).

У 2017 р. найвищий рівень економічної активності чоловіків і жінок припадає на вікову групу 30-34 роки. Загальний рівень зайнятості чоловіків перевищує жіночий на 6%.

Найвищий рівень зайнятості в 2017 р. серед жінок спостерігався у вікових групах 25-29 років (81,7%) та 40-49 років (75,5%), найнижчий – у вікових групах 15-24 роки (28,3%) та 60-70 років (14,6%).

Найвищий рівень зайнятості в 2017 р. серед чоловіків був у вікових групах 35-39 років (76,4%) та 40-49 років (77,1%), найнижчий – у вікових групах 15-24 роки (33,6%) та 60-70 років (16,1%). Рівень безробіття вищий серед чоловіків на 2,6%.

Розрив у середньомісячній заробітній платі у 2017 р. зменшився на 6% порівняно з 2016 р. і становив 18,5%.

ЕКОНОМІЧНА АКТИВНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ З РОЗПОДІЛОМ за статтю та місцем проживання (станом на 01.01.2018 р.)

(тис. осіб)

	2014	2015	2016	2017
Усе населення	494,8	483,9	478,7	479,6
Жінки	246,7	231,5	235,2	236,2
Чоловіки	248,1	252,4	243,5	243,4
Міські поселення	320,7	318,9	320,7	328,2
Сільська місцевість	174,1	165	158	151,4

РІВЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗА ВІКОВИМИ ГРУПАМИ (станом на 01.01.2018 р.)

(% до загальної кількості населення відповідної вікової групи)

	Усього	За віковими групами, років						
		15–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60–70
2014	63,9	44,9	85,9	85	81,6	82,3	60,1	26,5
2015	62,9	45,2	79,8	86,6	81,9	84,9	62,8	17,7
2016	62,6	41,8	80,4	84,2	81,6	83,3	68,5	16
2017	63,1	39,8	81,8	86,4	83	83,1	72,5	15,2

РІВЕНЬ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗА СТАТТЮ ТА ВІКОВИМИ ГРУПАМИ (станом на 01.01.2018 р.)

(% до загальної кількості населення відповідної вікової групи за статтю)

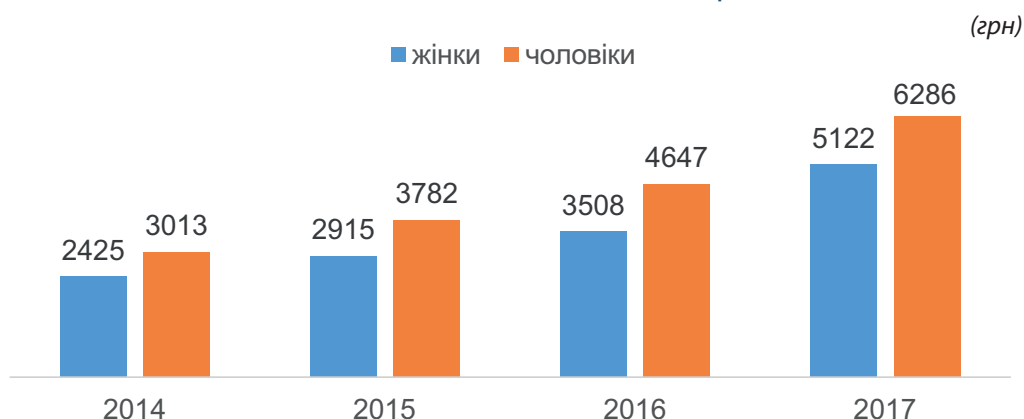
	2014		2015		2016		2017	
	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки
Усього	54,6	59,1	53,1	59,6	52,8	58,7	53,3	59,3
у віці, років								
15–24	30,2	36,0	36,2	39,3	32,6	31,8	28,3	33,6
25–29	73,6	80,6	64,5	74,6	71,0	70,4	64,2	81,7
30–34	73,8	79,4	77,9	67,4	68,9	79,1	68,5	72,3
35–39	70,2	70,7	71,5	72,2	73,9	74,9	76,4	67,5
40–49	77,6	68,9	80,6	76,2	73,1	72,6	75,5	77,1
50–59	50,0	61,8	52,0	65,5	60,0	66,5	65,4	69,9
60–70	27,8	24,4	13,5	24,1	13,3	20,1	14,6	16,1

РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ НАСЕЛЕННЯ ЗА ВІКОМ ТА СТАТТЮ (станом на 01.01.2018 р.)

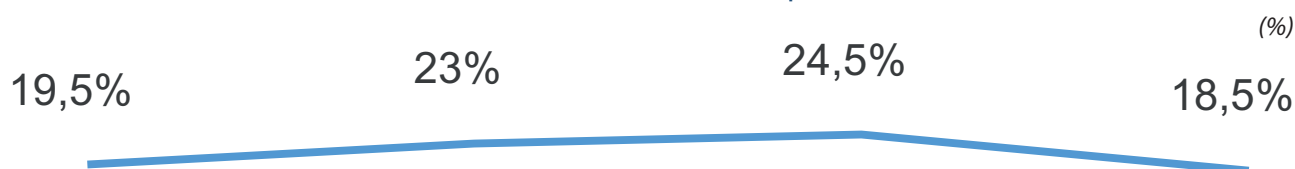
(% до економічно активного населення відповідної вікової групи за статтю)

	2014		2015		2016		2017	
	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки
Усього	10	12,4	7,2	13,8	9,7	12,7	9,8	12,4
15–24	30,5	22	7,9	22,5	14,6	29,7	25,9	18,7
25–29	9	11	10,2	14,6	6	17,2	... 1	... 1
30–34	7,8	11,2	6,7	24,5	15,9	8,1	12,8	22,3
35–39	16,6	10,4	10,5	14,2	10,3	7,3	... 1	... 1
40–49	7,2	14,9	6,2	9,1	10,6	14,6	8,4	8,2
50–59	5,2	10,5	6,2	8,9	7,3	9,1	6,8	7,2
60–70	–	–	–	–	–	–	–	–

СЕРЕДНЬОМІСЯЧНА ЗАРОБІТНА ПЛАТА В ОБЛАСТІ ЖІНОК ТА ЧОЛОВІКІВ (станом на 01.01.2018 р.)

ГЕНДЕРНИЙ РОЗРИВ В ОПЛАТІ ПРАЦІ (станом на 01.01.2018 р.)

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

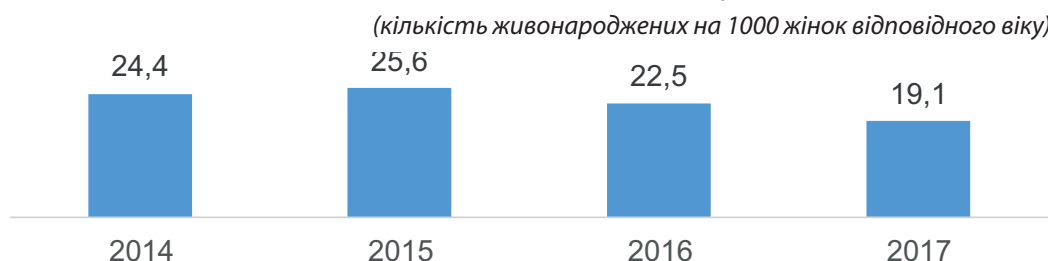
Коефіцієнт народжуваності серед жінок, молодших за 20 років, знизився з 2014 р. з 24,4 до 19,1.

Кількість ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД чоловіків і жінок збільшується щорічно. Протягом 2014-2018 рр. вона зросла на 457 осіб. Кількість чоловіків з числа ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД склала 53% у I півріччі 2018 р.

Серед померлих від навмисних самоушкоджень у 2017 р. 81,6% становили чоловіки. Кількість померлих від навмисних самоушкоджень чоловіків знизилась у 2017 р. порівняно з 2014 р. на 54 особи. Найбільша кількість випадків траплялась з чоловіками вікових груп 45-49 років та 60-64 років.

Смертність жінок від причин, що пов'язані з вагітністю та пологами, зросла в 2,2 рази з 2014 р. по 2016 р., проте знизилась до 0 у 2017 р.

КОЕФІЦІЄНТ НАРОДЖУВАНОСТІ ЖІНОК ВІКОВОЇ ГРУПИ 15–19 РОКІВ (станом на 01.01.2018 р.)

СМЕРТНІСТЬ ЖІНОК ВІД ПРИЧИН, ЩО ПОВ'ЯЗАНІ З ВАГІТНІСТЮ, ПОЛОГАМИ ТА УСКЛАДНЕННЯМИ ПІСЛЯПОЛОГОВОГО ПЕРІОДУ

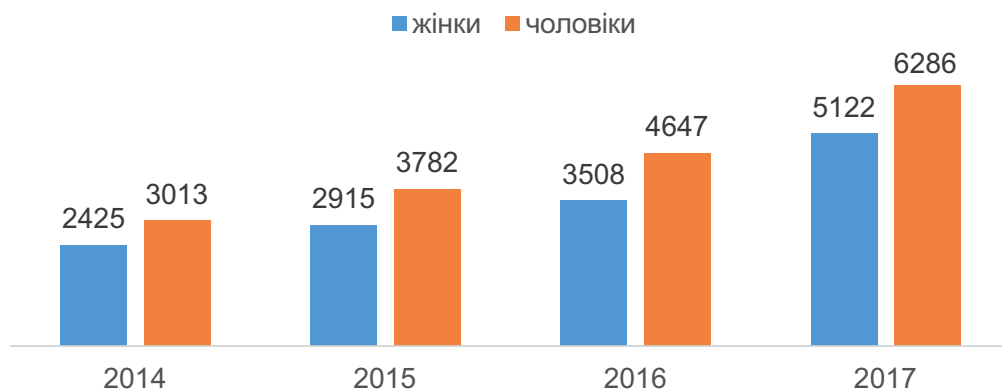
(станом на 01.01.2018 р.)

(показник розрахований на 100 000 народжених живими)

2014	2015	2016	2017
10,5	22,2	23,5	0

КІЛЬКІСТЬ ВІЛ-ІНФІКОВАНИХ ТА ХВОРИХ НА СНІД ЗА СТАТТЮ (станом на I півріччя 2018 р.)

(осіб)

РОЗПОДІЛ ПОМЕРЛИХ ВІД НАВМИСНИХ САМОУШКОДЖЕНЬ ЗА СТАТТЮ, ВІКОМ ТА ТИПОМ ПОСЕЛЕНЬ (станом на 01.01.2018 р.)

(осіб)

	Усього	10–14	15–19	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49	50–54	55–59	60–64	65–69	70–74	75–79	80+
2014																
Усього	266	3	1	12	24	24	10	23	34	23	30	27	16	9	15	15
Жінки	40	2	1	1	1	1	–	4	6	1	6	3	3	3	7	1
Чоловіки	226	1	–	11	23	23	10	19	28	22	24	24	13	6	8	14
Міські поселення	115	2	1	5	7	9	3	7	21	8	15	13	9	4	5	6
Сільська місцевість	151	1	–	7	17	15	7	16	13	15	15	14	7	5	10	9
2015																
Усього	287	1	8	16	24	28	25	22	27	27	22	30	6	10	18	23
Жінки	51	1	1	4	4	5	2	1	5	4	5	4	1	3	5	6
Чоловіки	236	–	7	12	20	23	23	21	22	23	17	26	5	7	13	17
Міські поселення	102	–	2	4	9	9	14	10	8	12	9	12	3	1	6	3
Сільська місцевість	185	1	6	12	15	19	11	12	19	15	13	18	3	9	12	20
2016																
Усього	267	–	7	11	21	27	27	19	22	24	21	23	18	17	10	20
Жінки	37	–	2	1	1	1	2	0	3	3	2	7	3	2	2	8
Чоловіки	230	–	5	10	20	26	25	19	19	21	19	16	15	15	8	12
Міські поселення	126	–	4	5	14	12	13	8	5	13	9	11	9	11	4	8
Сільська місцевість	141	–	3	6	7	15	14	11	17	11	12	12	9	6	6	12
2017																
Усього	212	–	3	7	22	21	24	17	18	20	25	12	11	9	12	11
Жінки	39	–	2	2	4	1	3	2	1	3	2	3	4	6	5	1
Чоловіки	173	–	1	5	18	20	21	15	17	17	23	9	7	3	7	10
Міські поселення	95	–	1	4	7	8	12	8	6	12	10	9	5	5	4	4
Сільська місцевість	117	–	2	3	15	13	12	9	12	8	15	3	6	4	8	7

РОЗПОДІЛ ВИПАДКІВ СМЕРТІ ЗА СТАТТЮ ТА ОСНОВНИМИ ПРИЧИНАМИ СМЕРТІ (станом на 01.01.2018 р., за даними Державної служби статистики України)

Серед зазначених причин смерті хвороби кровообігу складають 77% у 2017 р.. Чоловіки в середньому в 4,3 разів частіше помирають від туберкульозу. У 2017 р. чоловіки склали 90% померлих від злоякісних новоутворень губи, ротової порожнини і глотки та 87,6% померлих від новоутворень органів дихання і грудної клітини.

Чоловіки в середньому в 4,6 разів частіше помирають від зовнішніх причин (здебільшого від транспортних нещасних випадків, дії алкоголю та навмисних самоушкоджень).

(осіб)

	2014		2015		2016		2017	
	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки	жінки	чоловіки
Усього померлих від усіх причин	10 556	9 768	10 426	9 531	10 127	9 108	8 772	9 084
у тому числі від								
деяких інфекційних та паразитарних хвороб	65	184	60	171	73	175	55	121
з них від								
туберкульозу	15	67	12	59	10	36	9	38
хвороби, зумовленої вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)	36	57	31	68	49	80	37	53
новоутворень	882	1 259	884	1 237	838	1 216	866	1 223
з них від								
злоякісних новоутворень губи, ротової порожнини і глотки	9	118	6	93	12	110	12	111
злоякісних новоутворень органів дихання та грудної клітки	55	296	56	257	41	242	34	241
меланоми та інших злоякісних новоутворень шкіри	12	11	18	15	9	9	11	8
злоякісного новоутворення молочної залози	129	2	163	5	136	1	149	5
злоякісних новоутворень жіночих органів	156		137		158		140	
злоякісних новоутворень сечових органів	9	128	8	138	4	147	8	162
злоякісних новоутворень головного мозку та інших частин центральної нервової системи	18	22	19	16	16	23	15	22
хвороб системи кровообігу	8 777	6 167	8 641	6 139	8 415	5 825	8 125	5 960
хвороб органів дихання	165	394	140	375	143	336	113	342
хвороб органів травлення	197	374	220	352	211	357	177	302
природжених вад розвитку, деформації хромосомних аномалій	11	21	13	23	18	20	14	14
зовнішніх причин	212	1 019	222	914	166	846	167	790
з них від								
транспортних нещасних випадків	29	118	28	120	27	127	24	118
випадкових утоплень	9	59	12	49	3	58	10	36
нещасних випадків спричинених дією диму, вогню та полум'я	19	59	12	44	23	47	26	52
випадкового отруєння та дії алкоголю	31	170	20	133	19	134	15	116
навмисного самоушкодження	40	226	51	236	37	230	39	173
наслідків нападу з метою убивства чи нанесення ушкодження	25	55	33	46	13	25	11	34

ОСВІТА

(станом на I півріччя 2018 р.)

Загальна кількість навчальних закладів 3-4 рівнів акредитації – 5.

Розподіл за статтю керівників навчальних закладів: 5 чоловіків і жодної жінки.

Станом на 01.07.2018 р. на базі Чернігівського національного технологічного університету працює структурний науково-дослідний підрозділ – Центр гендерної освіти (Гендерний центр), який створено з метою надання науково-практичної допомоги викладачам і студентам закладів вищої та фахової передвищої освіти щодо впровадження ідей гендерної рівності у навчально-виховний процес.

Основні шляхи реалізації ідей гендерної рівності: посилення гендерного компоненту у змісті соціально-гуманітарних дисциплін, проведення виховних заходів, організації науково-дослідної роботи для забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації всіх форм дискримінації, запобігання насильству у всіх сферах життя суспільства, протидії торгівлі людьми.

ПРЕДСТАВНИЦТВО ЖІНОК І ЧОЛОВІКІВ В ОРГАНАХ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (станом на I півріччя 2018 р.)

Кількість ОТГ в області – 37.

Кількість жінок та чоловіків депутатів ОТГ – 863. Дані щодо кількості депутатів за статтю в області жодним органом виконавчої влади чи місцевого самоврядування не збираються.

Жінки складають 27,7 % голів ОТГ та 20% депутатів обласної ради станом на I півріччя 2018 р.

ЖІНКИ РОМСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОСТІ (станом на 01.01.2018 р.)

На території Чернігівщини зареєстровано національно-культурні товариства ромів: Чернігівська обласна громадська організація ромів "Черген", Чернігівська міська громадська організація "Романо дром", "Романи дума", "Нове рома", "Бахтало дром" та "Асоціація ромів "Зор" у місті Ніжин.

Розроблено обласний план заходів щодо реалізації Стратегії захисту та інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 р., затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.09.2013 р. №701-р. (затверджено розпорядженням голови облдержадміністрації від 15.09.2017 р. №471), що включає такі основні напрямки: правовий захист, соціальний захист і зайнятість, підвищення освітнього рівня, охорону здоров'я, поліпшення житлово-побутових умов, задоволення культурних та інформаційних потреб ромів.

Медичними працівниками спільно із спеціалістами центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проводиться інформаційно-просвітницька робота щодо заохочення та забезпечення реєстрації дітей ромської національності, захисту їх права на охорону здоров'я та медичну допомогу.

Спеціалістами Головного територіального управління юстиції в області проводяться: інформаційні зустрічі з ромською спільнотою щодо порядку державної реєстрації народження дитини, отримання свідоцтв про народження; вуличні інформування та флешмоби для жителів населених пунктів; семінари для старост

об'єднаних територіальних громад області; лекції, бесіди та інформаційні зустрічі в трудових колективах. Інформація про державну реєстрацію народження постійно розміщується в друкованих засобах масової інформації, на сайтах облдержадміністрації, райдержадміністрацій та міських рад.

З метою формування толерантного ставлення до осіб, які належать до ромської національності, у загальноосвітніх навчальних закладах області постійно проводяться "круглі столи" на тему "Проблеми попередження проявів дискримінації в Україні"; тематичні виставки "Розширення прав ромських меншин"; тренінги "Життєві цінності людини", "Дружба, повага, толерантність"; години толерантності "Захист та інтеграція в українське суспільство ромської національної меншини"; інформаційно-просвітницькі години, тематичні бесіди, години спілкування, виховні години "Живемо в дружбі й злагоді", "Ромська національність – культура, звичаї, традиції"; індивідуальне консультування дітей-ромів щодо отримання повної загальної середньої освіти.

У 2017-2018 навчальному році в закладах освіти області навчалися 189 дітей ромської національності, у тому числі в закладах дошкільної освіти – 4, закладах загальної середньої освіти – 184, закладах професійної (професійно-технічної) освіти – 1, закладах вищої та фахової передвищої освіти – 0.

З метою рівного доступу до якісної дошкільної освіти здійснюється соціальний патронат та вживаються заходи щодо охоплення організованим суспільним дошкільним вихованням дітей ромської національності. Батькам учнів ромської національності надається педагогічна допомога та консультації стосовно виховання дітей та оформлення відповідних документів для отримання освіти, проводяться батьківські збори та індивідуальні бесіди для роз'яснення змісту нормативно-правових актів щодо здобуття дітьми ромської національності дошкільної, повної загальної середньої та вищої освіти.

Всіх учнів ромської національності, які проживають в сільській місцевості, забезпечено організованим підвозом до закладів загальної середньої освіти та до місця проживання.

Інформацію про кількість школярів ромської національності за статтю не передбачено статистичною звітністю Управління освіти і науки облдержадміністрації.

Кількість внутрішньо переміщених осіб (далі - ВПО) щорічно зменшується. Серед ВПО, зареєстрованих в області, кількість жінок у 2017 р. склала 64,3%.

Серед загальної кількості ветеранів антитерористичної операції (далі - АТО), зареєстрованих в області, жінки склали 7,7%. Жодна жінки не скористалась програмами реабілітації та реінтеграції.

В області прийнята Програма соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей у Чернігівській області на 2017-2018 рр. (рішення обласної ради від 17.05.2017 р. № 7-9/VII). Серед напрямів діяльності, зокрема, оздоровлення дітей з сімей учасників АТО, надання психологічної допомоги та реабілітація учасників АТО, санаторно-курортне лікування.

Орієнтовний обсяг ресурсів, які планується залучити на виконання Програми, складає 2'336 тис. грн.

КІЛЬКІСТЬ ВПО, ЗАРЕЄСТРОВАНИХ В ОБЛАСТІ (станом на 01.01.2018 р.)

(осіб)

	2015		2016		2017	
	ч	ж	ч	ж	ч	ж
Кількість ВПО, зареєстрованих в області, у	4031	5898	3460	6149	3099	5591
– жінок з інвалідністю	-	316	-	228	-	183
– дітей, з них	1198	992	1138	1038	983	939
– дітей з інвалідністю	16	12	21	10	21	42

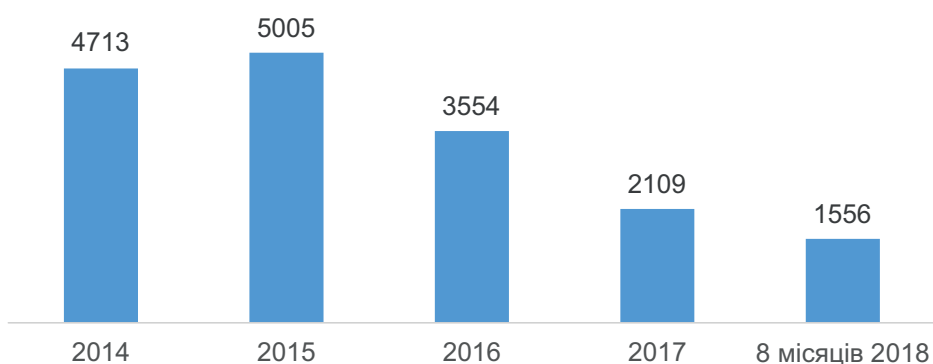
ЖІНКИ-ВЕТЕРАНКИ
(станом на 01.01.2018 р.)

(осіб)

	2014		2015		2016		2017	
	ж	ч	ж	ч	ж	ч	ж	ч
Загальна кількість ветеранів АТО, зареєстрованих в області, у т.ч.:	3	128	119	5765	140	2877	124	1473
– які скористалися програмами реабілітації та реінтеграції (перебували на на обліку для забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації)	–	8	–	17	–	23	–	33

ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ПРАВОСУДДЯ

КІЛЬКІСТЬ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ ЗАЯВ, ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ВЧИНЕНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ІНШІ ПОДІЇ, ПОВ'ЯЗАНІ З ДОМАШНІМ НАСИЛЬСТВОМ
(за даними Національної поліції)

КІЛЬКІСТЬ ПРАВОПОРУШЕНЬ
(станом на 01.01.2018 р.)

(осіб)

№	Вид	2015		2016		2017	
		ч	ж	ч	ж	ч	ж
1.	Сексуальне насильство					1	
2.	Домашнє насильство	210	3591	228	3178	194	2754
3.	Злочин на ґрунті ненависті						
4.	Сексуальні домагання					1	

ВІДОМОСТІ ПРО ОСІБ, ЯКІ ПОТЕРПІЛИ ВІД ЗЛОЧИНІВ (станом на 01.01.2018 р.)

(осіб)

	2016			2017		
	Усього осіб	% до загальної кількості		Усього осіб	% до загальної кількості	
		ж	ч		ж	ч
Усього потерпіло, у тому числі від	108	-	-	115	-	-
- тяжких та особливо тяжких злочинів умисних вбивств (та замахів)	2	1	1	1	1	-
- зґвалтувань та замахів	1	1	-	3	3	-
- умисних тяжких тілесних ушкоджень	-	-	-	-	-	-
- торгівлі людьми або інших незаконних угод	6	1	5	11	11	-
- злочинів, пов'язаних із насильством у сім'ї	1	-	1	4	3	1

З 2005 р. в області діє Чернігівський обласний центр соціально-психологічної допомоги, в якому мають змогу отримати соціальну підтримку та пройти реабілітацію особи, які стали жертвами домашнього насильства. Заклад розраховано на 12 місць.

З початку 2018 р. в закладі перебувало 11 осіб (4 мами та 7 дітей), які постраждали від домашнього насильства.

Звернення про факти дискримінації за ознакою статі до органів місцевого самоврядування не надходили.

РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В ОБЛАСТІ

ДОКУМЕНТИ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

№	Назва документу		Посилання в інтернеті
1	Комплексна обласна програма підтримки сім'ї, забезпечення гендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2020 р.	Рішення Чернігівської обласної ради від 23.02.2017 р. № 11-8/VIII	http://dsms.cg.gov.ua/web_docs/967/2015/02/docs/Programa_pidtrimki_simyi.pdf
2	План заходів щодо реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 "Жінки, мир, безпека" на період до 2020 р.	Розпорядження голови облдержадміністрації від 06.12.2016 р. № 739	http://dsms.cg.gov.ua/index.php?id=19128&tp=1&pg=
3	Програма соціальної підтримки учасників антитерористичної операції та членів їх сімей у Чернігівській області на 2017-2018 рр.	Рішення Чернігівської обласної ради від 17.05.2017 р. № 7-9/VII	https://chor.gov.ua/images/Razdely/Nor_m_docum/Rishennia/7_skykanniia/12_s_esiya/Dodatok_14.pdf

Гендерний компонент не включений до стратегій сталого розвитку ОТГ.

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНИХ ПИТАНЬ

	2016		2017		2018	
	план	факт	план	факт	план	факт
Сума виділених коштів з обласного бюджету (тис.грн.),	18	18	51,8	30,9	57,4	55,1

Структурним підрозділом ОДА, відповідальним за реалізацію гендерної політики, є Департамент сім'ї, молоді та спорту ОДА. У відділі з питань сім'ї та гендерної політики Департаменту сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації на головного спеціаліста відділу покладено обов'язки щодо реалізації гендерної політики в області. Призначено радника голови облдержадміністрації з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на громадських засадах (розпорядження голови облдержадміністрації від 13.11.2015 р. № 738к та від 25.01.2019 р. № 17к).

За ініціативи Міністерства фінансів України щодо впровадження гендерно-орієнтовного бюджетування в Україні та за підтримки проекту "Гендерне бюджетування в Україні" (далі – Проект), а також відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 29.01.2018 р. № 44 "Про створення робочої групи з реалізації в області Проекту "Гендерне бюджетування в Україні" затверджено склад робочої групи для забезпечення координації роботи та виконання заходів щодо впровадження проекту в області в галузі

“Культура і мистецтво”. З метою проведення якісного ґендерного бюджетного аналізу обраних програм до складу робочої групи було включено представників чотирьох департаментів та управлінь, які дотичні до проблематики, зокрема, Департаменту фінансів облдержадміністрації, Департаменту культури і туризму, національностей та релігій облдержадміністрацій, Департаменту сім’ї, молоді та спорту облдержадміністрації та Головного управління статистики в області.

Робоча група облдержадміністрації з реалізації Проекту в області провела ґендерний бюджетний аналіз двох програм у сфері “Культура та мистецтво”. У 2018 р. для ґендерного бюджетного аналізу обрано дві обласні бюджетні програми: “Музеї і виставки” та “Менський зоологічний парк загальнодержавного значення”. Аналіз бюджетних програм виявив і засвідчив важливі результати та став кроком до усвідомлення розуміння і необхідності підтримки подальшої роботи з ГОБ в області.

ВГО Центр “Розвиток демократії” реалізує проект “Посилення ролі організацій громадянського суспільства (ОГС) у просуванні демократичних реформ з врахуванням заключних зауважень CEDAW”. Проект передбачає підготовку рекомендацій щодо змін до Комплексної обласної програми підтримки сім’ї, забезпечення ґендерної рівності та протидії торгівлі людьми на період до 2020 р. (згідно з рекомендаціями CEDAW), проведення навчальних семінарів. До цих заходів залучаються представники місцевих органів самоврядування.

Ґендерний аудит, моніторинг та оцінка реалізації політики рівних прав та можливостей жінок та чоловіків в області не проводились.

КООРДИНАЦІЯ ТА ІНФОРМУВАННЯ

Ґендерні питання розглядаються на засіданнях Міжвідомчої ради з питань сім’ї, ґендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім’ї та протидії торгівлі людьми, яка діє при облдержадміністрації. Відбулися 4 засідання у 2018 р., 4 - у 2017 р., 2 - у 2016 р. Прийняті протокольні рішення щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, усунення причин і умов, які сприяють проявам ґендерно зумовленого насильства, ґендерної нерівності направлялись органам державної влади та місцевого самоврядування області для вжиття дієвих заходів.

До складу діючої Міжвідомчої ради при облдержадміністрації входять 27 представників органів виконавчої влади, установ, громадських організацій, з них - 20 жінок та 7 чоловіків.

У співпраці з громадськими організаціями проводиться просвітницька діяльність з питань ґендерної рівності, запобігання та протидії насильству за ознакою статі. Щороку проводиться науково-практична конференція з питання ґендерної рівності, в якій беруть участь представники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадських організацій, навчальних закладів, установ та підприємств області; проходять фахові дискусії, круглі столи. Департаментом сім’ї, молоді та спорту облдержадміністрації щороку організуються навчальні семінари для представників структурних підрозділів райдержадміністрацій, міських рад, ОТГ, на яких розглядаються питання щодо рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

На офіційному веб-сайті Чернігівської облдержадміністрації в рубриці “Гуманітарна сфера” діє підрубрика “Ґендерна рівність”. Тут, зокрема, розміщено матеріали регіональної інформаційно-просвітницької акції “Жінки, знайте свої права”, ґендерний портрет Чернігівської області, посилання на інформаційні ресурси з ґендерної проблематики, корисна інформація (про міжнародні норми та визначення дискримінації, ґендерний розподіл праці, пам’ятка з основних трудових прав жінок тощо).

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

У 2013 р. громадською організацією “Спілка жінок Чернігівщини” спільно з Департаментом сім’ї, молоді та спорту облдержадміністрації впроваджувався регіональний проект “Медіа-підтримка просування ґендерної рівності в місцевих громадах”, мета якого - активізація діяльності жіночих громадських організацій Чернігівської області спільно з органами державної влади та місцевого самоврядування, ЗМІ у напрямку подолання ґендерних стереотипів, формування ґендерної культури, здійснення впливу на громадську думку щодо необхідності утвердження ґендерної рівності в місцевих громадах та суспільстві в цілому. У ході реалізації проекту проведено опитування представників молодіжного середовища з метою аналізу стану розуміння молоддю проблематики ґендерної рівності, ставлення молодих людей до змін, що вже відбулися, та орієнтирів на майбутнє.

Чернігівською обласною громадською організацією “Центр політичних студій та аналітики” за сприяння Посольства Нідерландів в Україні та у співпраці з офісом Уповноваженої Верховної Ради України з прав людини в області впродовж січня-травня 2014 р. реалізувався проект “Проведення громадського функціонального обстеження місцевих органів влади для підвищення ефективності державної гендерної політики”. Проект передбачав функціональне обстеження в Полтавській, Сумській, Харківській та Чернігівській областях та визначення механізмів реалізації державної гендерної політики виконавчими органами влади та органами місцевого самоврядування. За участю керівництва обласної ради, радника голови облдержадміністрації з гендерних питань, представників органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадських організацій, журналістів у червні 2014 р. відбулось засідання за круглим столом, під час якого висвітлено результати проекту, обговорено питання реалізації гендерної політики у Чернігівській та інших областях України. Громадські активісти та представники місцевих органів влади визначили найбільш проблемні питання, що заважають якісній реалізації державної гендерної політики на місцевому рівні, та можливі шляхи їх подолання.

СПІВПРАЦЯ З ГРОМАДСЬКИМ СЕКТОРОМ

У складі діючої Громадської ради при облдержадміністрації відсутній комітет (робоча група), що займається гендерними питаннями.

До складу діючої Громадської ради при облдержадміністрації входять три громадські організації, які займаються гендерними питаннями.

До складу Громадської ради при облдержадміністрації входять 63 представники організацій громадянського суспільства, які займаються гендерними питаннями, з них - 18 жінок та 45 чоловіків.

До 06.05.2021 р. в області діятиме Угода про співпрацю щодо національно-патріотичного виховання молоді між Чернігівською обласною державною адміністрацією, Чернігівською обласною радою, Чернігівською міською радою та Чернігівською обласною організацією ветеранів України, Чернігівським обласним відділенням Української спілки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), громадською організацією “ЩИТ 41”. У 2018 р. підписано Меморандум про співпрацю обласної державної адміністрації та Всеукраїнської благодійної організації “Конвіктус Україна” щодо підтримки дітей та їх сімей, а також осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах, зокрема обумовлених учиненням домашнього, гендерно-зумовленого насильства та торгівлею людьми; протидії соціально-небезпечним хворобам та явищам у суспільстві; реалізації програм і проектів, які становлять суспільний інтерес.

Чернігівською обласною державною адміністрацією не надано інформацію за такими пунктами:

- *Відсоток жінок-керівників підприємств (усіх форм власності), у т.ч. фізичних та юридичних форм власності;*
- *Кількість викладачів з розподілом за статтю (окремо по кожній категорії навчального закладу);*
- *Кількість закладів освіти всіх рівнів акредитації, де впроваджені механізми мирного вирішення конфліктів, участь у них дівчат і жінок (відновні практики, медіація, фасилітація, діалоги тощо);*
- *Кількість звернень в правоохоронні та судові органи області про факти дискримінації за ознакою статі, у т.ч. кількість справ, розглянутих у суді, за фактом дискримінації за ознакою статі (у динаміці 2014-2018 рр.).*

Публікацію підготовлено в рамках проекту ООН Жінки «Гендерна рівність у центрі реформ, миру та безпеки» за фінансової підтримки Уряду Швеції.